

**Aurea Rosa id e[st] pre||clarissima expositio sup[er]
eua[n]gelia to||tius anni**

Mazzolini, Silvestro

Hagenaw, M.dxvi.

VD16 M 1751

Feria q[ua]rta post [domi]nicam iij. aduentus. Textus eua[n]gelij Lu. i.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70365)

Feria. III. post dñicā. III. aduē.

te ego mittā angelū .i. Ioānē (an factē tuā) .i. ppe te fm Ebryf. (q pparabit vltā tuā ante te) .i. p dīcādo z baptizādo redder tibi puia auditōz corda. vt dr glo. Dicit autē ioānes angelus. Primo ppter dignitatē officij fm Remigijū. qz i. fuit dñicōz annūciator. Angelus em dicit nūcius. Secūdo. qz fuit sacerdos dñi. Omnis em sacerdos angelus dei exercitūū est. Salach. ij. Tertio rōne puritatis fm Ebryf. qz scz vltā angelicā dū p̄t. Alij dicūt eū esse plusq̄ p̄ham. nō qz fuit angelus. sed qz p̄pherauit de ch̄o: z alij p̄bere p̄betauerūt de eo: z ad h̄ p̄bandū dicūt ch̄m adduxisse autoritatē Salach. ij. Vel fm alios: qz non p̄dixit ch̄m futurū: sed p̄sentē monstrāuit. Et ad h̄ fm eos ch̄s adduxit illam autoritatē. Ch̄s igit fm Ebryf. arguit sic. Fuit plusq̄ p̄ba: qz fuit angelus. fm alios autē sic. Fuit plusq̄ p̄ba: quia p̄pherauit fuit. Et fm alios: qz ch̄m dīgitō monstrāuit. De h̄ autē vide etiā infra dñicā q̄tra aduētus. Allegorice: postq̄ fuerit satisfactū p̄ dñias sc̄pturas discipulis ioāntis. i. intellexit z affectus habere: q̄n. i. iste p̄ls ch̄m suscipiet z amabit: tūc istemet p̄ls erit tantē virtutis: vt merito a ch̄o possit cōmēdari de firmitate i fide: z d̄ p̄ria z sc̄ia sc̄pturarū. Vñ apls Ro. xj. Sz illoz. i. iudeoz delicto: salus est gētib. i. occasio: nālitē: inq̄tū ex hoc apli relicta iudea t̄nserūt ad cōuertendū gētilēs. vt illos scz gētilēs: emulēt scz iudei: qz si delictū dñi dñi fuit mūdi occasio: nālr z dimittit merito eoz. i. pauet viri. i. apli dñi gētili: q̄to magis plenitudo eoz: q̄n scz oēs ad dñm p̄uertēt. Anagorice. Post q̄ diabolus egressurā aiām in agonia cōstituerit: ch̄s laudat eā p̄ se/ vel p̄ angelos. i. facit vt opa bona et laudabilia q̄ exercuit/ adducant in iudicio cōtra mala obiecta. Vñ dr Dan. v. Appētus es i statera: z inuētus es mīn⁹ habēs. Qd de malis intelligit. Boni em h̄nc facti vel plusq̄ sūt necesse ad mortē in grā: z sūt nō ad statim euolare aliq̄n.

Horatius instruitur: Prio q̄ ania lū bent debz velle cōsulere dñicā sc̄ptu

ras legēdo vl audīdo p̄bū dei: qz vt ex plentia docet: tales cōter sunt veri mōrigerati z laude digni. Secūdo vt dicit Hiero. rigidā vestem / z austerā p̄dicatōne: vitare debere aulas regū vl mollium hoīm palatia declinare. Hec ille. Tertio instruitur de cultu vestium. Grego. in hom. Nemo existimet in suū ru z studio p̄ciosaz vestīū pctm̄ deesse. qz si hec culpa nō esset: nullo modo dñs ioānē de vestimētū sūt aspirare laudat ser: z nequaq̄ Petrus feminas a p̄ciosaz sarū vestīū appetitū cōpesceret dī. Nō in veste p̄ciosa. Hec ille. Verba t̄n ista sūt intelligēda q̄n est norabilis excessus: aliter em non pōt dici vestis p̄ciosa cōparatiue ad p̄cionā que ea vitit

Feria q̄tra post dñicā. iij. aduentus. Tertius euāgelij Lu. i.

Angelus est angelus Gabriel a deo in ciuitate galilee: cui nomē Mariazareth: ad v̄ginem desponsatā viro cui nomē erat Ioseph de domo Dd: et nō v̄ginis Maria. Et ingressus angelus ad eam dixit. Ave grā plena dñi in te: et cōcū b̄ndicta tu in mulierib. Ave cū audisset: turbata est in s̄mone eius: et cogitabat quīs esset ista saluatio. Et ait angelus ei. Ne timeas maria: inuēnisti em grā ap̄ deū. Ecce cōcū z pa filij: et vocabis nomē eius iesus. Hic erit magnus et filius altissimi vocabit. Et dabit illi dñs sedem Dauid patris eius: et regnabit in domo Iacob in eternū: et regni eius nō erit finis. Dixit autē Maria ad angelū: quō fiet istud q̄m v̄rum non cognosco. Et r̄ndens angelus dixit ei. Spiritus sanctus superueniet in te: et v̄rus

altissimi o bñzabit tibi. **I**dogz
z quod nasceret ex te scdm vocabi
tur fili⁹ dei. Et ecce Helisabet
cognata tua et ipa cōcepit filiū
in senectute sua: z hic mēsis est
sept⁹ illi q̄ vocat sterilis: qz non
erit impossibile ap⁹ deū oē vñ.
Dixit autē Maria. Ecce ancilla
dñi: fiat mihi s̄m vbum tuū.

Missus est angelus ga
briel zc. Luc. i. In present
euāgelio q̄rtuo: p̄icta rau
gunt. q̄ dicunt saluatio: p̄
turbatio: interrogatio: rñtio.

Quantū ad pmū sciendū est q̄ ea q̄ in
p̄sent euāgelio scribunt/ fuerit gesta se
cto mēse a p̄ceptione p̄curatoris: vt p̄us
dixerat euāgelista: z infra dicit angel⁹
Fuit ar loānes p̄cept⁹ circa finē septēt
bris: vt tradūt sc̄i. iō ch̄s vt d̄r magr
h̄sto. z Beda fuit p̄cept⁹. xxy. die mar
cij: z eadē die passus reuolur. xxxij. an
nis s̄m eūdē magr. z. xxy. decēbris nat⁹
p̄z eūd. Be. Querit p̄o q̄re dñs volue
rit tali tpe nasci in vfo. i. p̄cipi z mori.
Et rñdet Alco. gorra: q̄ sic voluit p̄mo
p̄ter mūdū in illo tpe creatōne. s. vt eo
tpe recrearet q̄ fuerat creat⁹. s. s̄m coio
rem op̄tione quā iste h̄ videt seq. Se
cūdo p̄ter solis ad nos reuersionez: q̄
tūc timentibz deū ortus est sol iusticie.
Salach. vlt. Tertio p̄ter noctz dñi
autōem z diei augmētarōez. qz tūc au
era est dei cognitio Rom. xij. Nox pre
cessit/ dies autē appropinquat. Quarto
p̄ter t̄pis dulcedine: qz tūc stillauerūt
mōtes dulcedine zc. Amos. lx. Quinto
p̄ter autū modulationē: q̄ in vere inci
p̄tū gaudere: sic tūc gauisi sūt sc̄i. iu
sta illd̄ Esa. lx. Letabunt corā te. Se
cto p̄t ill⁹ t̄pis sc̄ificatiōne/ q̄ magis
indigebat q̄ aliud: qz est magis dissolu
tū. vt vbi solet abū dare delictū/ supā
bunder z gra. Ro. v. Vtā autē p̄go tūc
fuit annoz. xliij. qñ sc̄z eā Gabriel salu
tauit. Nam sic tradūt h̄sto. z Ep̄pha
stus q̄rtuo: decio anno p̄cepit: z in qñ

decimo p̄p̄te ch̄m: z cū eo fuit. xxxij. z
s̄m eūdē Ep̄phanū post et⁹ passionez
xliij. sup̄iuit. Vel qd̄ p̄babili⁹ est s̄m
alios duodecim t̄mmodo. vnde z sexa
genaria mortua est. Querit autē sc̄us
Tho. iij. p̄c. q. xxx. vtrū necessariū fue
rit annūciari p̄gini a deo qd̄ in ea futu
rum erat: Et p̄cludit q̄ sic. P̄mo: vt
saluaret p̄gnus ordo: vt. s. p̄go p̄us mē
te. s̄ corpe deū p̄lper: cū h̄ sit lōge me
lius s̄m Aug. li. de p̄gini. Secdo vt ipa
certior testis esset. Tertio vt volūtate
se ad obsequiū offerret: d̄scendo. Ecce
ancilla dñi. Quarto vt oñderet matrī
montū sp̄iale fieri int̄ deū et humanaz
naturā: dum expectat p̄gini p̄sc̄us.
Debit autē ista annūciatio p̄ angelū
fieri vt ibidē d̄r. P̄io qz hoc p̄uenit d̄
utno ordini: q̄ d̄s reuelat i s̄m p̄ me
d̄os. Nec tñ sequit ex h̄ q̄ esset edocēd
da p̄ virū: qz ei nō erat subiecta eo q̄ cū
integritate pepit: iō p̄us fuit edocra q̄
Ioseph. Et secdo h̄ cōuenit h̄iane repa
ratiō. vt sic p̄ma p̄ditio fuit diabolo
ad mulierē mittēte serpentē: ita repa
ratiō fieret deo ad p̄gine mittēte Angelū.
Et tertio cōuenit h̄ p̄gini t̄ati D̄arlei
qz s̄m Hieron. sp̄ est angelis cognata
p̄ginitas. Existimāt autē qdā istū ange
lū fuisse de sup̄mo angeloz ordie. i. che
rubin: eo q̄ Greg. dicat sic. Ad h̄ q̄ppe
mysteriū summū angelū ventre dignū
fuerat: q̄ sumū oim nūciabat. Nec ille.
S̄z vt d̄r s. Tho. vbi s̄. ex h̄ non habet
q̄ fuerit sumus int̄ oēs/ sed solū int̄ an
gelos: qz fuit archangel⁹ vt ecclia cand
rat. Et etiā Greg. d̄r q̄ archangel⁹ sum
ma nūciat. Et subūgit sc̄us Tho. q̄
credibile est q̄ int̄ archangelos fuerit sū
mus. Debit autē p̄gini sub corpali spe
cie appere s̄m s. Tho. vbi s̄. qz h̄ p̄ue
nit rei nūciare. s. vt ista visio p̄formaret
visibili d̄t appitiōi in carne: ad quā oēs
p̄ores app̄tiones visibiles fuerāt ordi
nate. Et etiā cōuenit dignitati p̄ginitas
vt mente z sensibz p̄ssione angelica frue
ret: q̄ mente z corpe fuerat dñm susced
ptura. Et etiā certitudinē et⁹ qd̄ nūciat
batur: quā cert⁹ app̄hendim⁹ q̄ oculis
subiecta sūt: q̄ q̄ imaginamur t̄mō.

Feria. iiii. post do. iiii. aduen.

Et nō est dubium theologo quō possit angelus bonus et etiā malus corporaliter apparere: quia potest corpora inferiora localiter ad nutū mouere et p̄ter figurare: dum mō non variet ordo nature: quod fieret si elementa s̄m totū mutarent localiter. Vñ potest quōdam etiā diabolus mouere montes: sed nō totā terrā. Narravit autē mibi quod dam religiosus fidei signus se vidisse oculis propriis necromantem: qui fecit in aere apparere quasi nubem quod descenderet et paulatim ingrossaret. deinde ibi appuere papillos. et tandem quō fuerit in terra videbant quōdam eum scuriferi pulsantes varia instrumenta. deinde pari modo affuerit quōdecim puella cum pulsanter cantantes. Iste religiosus optimus est pulsator in lyra: et tunc se nihil scire dixit postquam illam senserit melodia: nec se vnquam nisi tunc vidisse pulcras creaturas. Quod si ita potuit diabolus: quod credendum est de angelo bono: Dicamus (Dissus est) sub specie corporali (angelus) exercitio noie: reuera autē fuit archangelus (gabriel) Greg. idcirco puato noie ceteris: ut signet per vocabulū in operatione quod valeat. Gabriel enim dei fortitudo erat: quod futurū dñs et potēs in plō: ad de bellādas prates aereas veniebat. Hec ille (a deo) Basil. Ad eum autē nos celestes spiritus: nō quā ex seipis: sed ex eo quod diuine sapie decorum spectant. Hec ille. Id est ex hō in diuina sapia videt deū velle nobis aliquid per eos esse manifestū. (in citate galilee cui nomē Nazareth) ut retraheret nos a supbia: quia voluit in ciuitate villi cōcipi: et in gloria. i. in hierosolymite cōfundi. Et ut ipseret supbia: quoniam nazareth vocabitur non a natitate: sed a cōceptioe et cōuersatione sua. Porro dicitur propheta s̄m b. Hiero. et b. Tho. supra est Esa. xl. Egredietur inquit hō de ra. i. et. quod fuit p̄ dō. et flos de radice eius ascendet. Vbi p̄tras hebraica habet: et nether. i. nazareth: de radice eius ascendet (ad gloriam) sic docet Thom. iij. pre. q. xxvij. b̄ta Marta fuit s̄p̄ hō. Nam fuit hō in cōcipiendo ch̄m. Primo: quia ch̄m est filius naturalis dei: ideo p̄ter reuerentiam tati patris nō debuit aliu h̄re. Secundo

quia est h̄m: sicut sine corruptione cordis cōcipit: ita et sine corruptione matris. Tertio quia debuit ch̄m esse sine peccato: quod esse nō potuit nisi sine semine cōmitione conciperet. vñ ut recitat Aug. cōtra Iulian. li. iij. b̄ri Ambrosij expressa sententia est: ch̄m aliter nō potuisse exire esse deservit: nisi ex p̄ter esset illius cōceptio nis: quā comixtio virtutis et matris operatur. Hec ille. Quarto: quia ipsa sua ch̄m natura uitas exemplar fuit nostre spiritualis: quia deo nascimur ex ecclesia h̄gine: et nō ex voluntate carnis. Dicere autē oppositū pertinet ad heresim ebionitarum et terentij: qui dicunt ch̄m ex vitili semine natū. Fuit etiā s̄m eundē hō in p̄ter: iuxta prophetā Esa. viij. Ecce hō cōcipiet et p̄ter filium. Et hoc Primo: quia h̄m sine corruptione cōcipit et p̄fert. Secundo: quia venit tollere corruptionem: et nō sufficere illā. Tertio: quia nō debebat minuere honorem matris: qui eam p̄cepit honorare. Nec obstat quod Ambrosius sup̄ Luc. dicit ch̄m apuisse matris vultum: nam per apertionem intelligitur exterrū. ut dicit idē scriptus Tho. qui tunc extus fuit se clauso vtro: sic et in resurrectione clauso sepulcro. Fuit etiā hō post p̄ter: ut idē dicit. Primo: quia oppositū derogat ch̄m scilicet dicere ut dicit Heluidius hereticus: quod post ch̄m genuit alios filios. Sicut enim patris ita et matris debuit esse vniuersus: tunc quod germen p̄fectissimū. Secundo cūdo derogat etiā spūscō: quia sacrarium eius in quod ch̄m corpus formauerat: ponere ret fuisse violatū. Et etiā b̄re h̄gini: qui ingratissima videtur: si tanto filio nō fuisse cōtenta: et h̄ginitate miraculose cōseruata: sponte voluisset amittere. Et etiā derogat Joseph: qui tēraffer maculare id vnde angelo reuelante cognouerat ch̄m corpus a spūscō formatū. Nec obstat his quod dñs dicit h̄re fr̄es ab euangelistis: quia more scripturarum cōsanguinitati. i. soror filij fr̄es appellant s̄m Hieronim. Nō obstat etiā illud Mar. i. Non cognoscebar eam donec peperit filium: quia hoc donec aliquando dicit tempus certū: post quod fit aliquid quod ante non fiebat: sed aliquando importat tempus infinitū: ut patet. Oculi nostri s̄p̄ ad dñm donec nasse

Post-13. d. i.

reat nri. Et rurſu. Dixit do. d. meo rē.
 Dicit etia chris p̄mogenit' eo q̄ p̄ore fr̄ez
 nō habuerit: nō q̄ habuerit: ſequēre (de
 ſponſatā viro) ſic docet ſctūs Thom.
 vbi s. q. xxx. debuit chris de ſgine de/
 ſponſata naſci. P̄mo ex pre ſua: ne ſez
 more ſlegitimi repelleret: r̄ vt cōſueto
 modo ſua genealogia p̄ v̄rū poſſet de/
 ſcribi: r̄ vt ioseph gereret pueri curā: r̄
 vt hoc myſteriu diabolū celaret: ne cō/
 tra puer durt' ſeuiret. Sic em̄ d̄r Ori
 gen. ſi nō habuſſet v̄rū / ſtari diabolū
 ſurrepſiſſet cogitatio: q̄ talis prius q̄ vi
 debat diuin' eſſet aliqd̄ hūana natura
 ſublimi'. Scdō h̄ etiā fuit cōueniēs ex
 pre ſginitis ne velut adultera lapidaret
 Hāc em̄ pena etiā puella nubil' plecte/
 bat. vt pr̄z Deut. xxij. Et ne infamaret
 r̄ vt a ioseph nutritet. Et ſctō fuit pue
 niens ex pre nra: vt ſez ioseph eſſet reſt'
 q̄ chris ſit de ſgine nat': r̄ vt credibilis
 ra eſſent ſba br̄e marie ſe ſgine aſſerē/
 tis: r̄ vt tollat ſginitib' fatuis excuſatio
 nis occaſio: cū ex ſua incautela infamā
 Dixiſſent em̄ etiā m̄rem d̄iſ fuiſſe in/
 famatā: r̄ vt fecit ecclia virgo vni viro
 ch̄o deſpōſata: r̄ vt ſginitas r̄ nuptie
 in vna p̄ſona honorarent: cōtra hereti/
 cos alteri eoz detrahētes. Diabol' aut̄
 vt idē ſctūs Tho. dicit: phibeat diuſ/
 nitus a p̄ſerutanda eius ſginitate. De
 iſta maria loquēs Amb. ait. Bene aut̄
 v̄rū q̄ poſuit ſcriptura: vt r̄ deſpōſata eſ
 ſet r̄ ſgo. Virgo: vt exps virilis cōſoz
 rij videret. deſpōſata: ne temerare ſgini
 titatis adureret iſamā: cui ſuis alu'
 corruptele videret inſigne p̄ſerre. Da
 luit aut̄ aliq̄s d̄is de ſuo ortu q̄ de ma
 tris pudore dubitare. Sciebat em̄ re/
 nera eſſe ſginitis verecundā: r̄ lubricas
 famā pudoris. Nec putauit ortus ſul ſi
 dem m̄ris in iuris aſtruendā. Nec de/
 cuit ſinſtra ſginitib' opinione viuētib'
 velamē excuſatiōis relinq̄: q̄ infamata
 ſq̄ mat̄ d̄ni videret. Quid aut̄ iudeis
 qd̄ Herodi poſſet aſcribi / ſi natū videret
 ex adulterio p̄ſeq̄: Quēadmoduz
 aut̄ t̄pe diceret. Non veni legē ſoluere:
 ſed adimplere: ſi videret cepiſſe a legē in
 iuria: cū prius in nupte lege d̄anct'. Quā

q̄ etiā fides ſb̄is Marie magis aſc̄d'
 ſcit: r̄ medach̄ cauſa magis remouet. v̄t
 dereſ em̄ culpā obumbrare voluſſe mē
 dacto / in nupta p̄gnans. Eām aut̄ menti
 endi deſpōſata nō habuit: cū cōiugū p̄
 m̄tū et gr̄a nuptiaz / prius ſit feminaz.
 Nō mediocriſ q̄q̄ cauſa ē vt ſginitas
 falleret Marie p̄ncipem m̄di: qui cū
 deſpōſata viro cerneret: prius non poſ
 tuiſſe habere ſuſpectū. Hec ille. (cui nō
 men erat Ioseph / de domo Dauid)
 Scdō Bedā hoc qd̄ dicit de domo da
 uid / non ſolū ad ſpōſum: ſed ad ſpōſam
 quoq̄ referret. q̄ p̄ceptū legis erat vt de
 ſua tribu / vel familia acciperet ſq̄q̄ v̄ro
 rem. De hoc aut̄ multa dicit Paulus
 burgen. in additiōib' ad Hebr. de Ly.
 ſup Bart. j. ca. Scd̄ r̄i forte breuiter
 poſſet dici / q̄ br̄is Martheus voluit
 oſidere ch̄m ex Dauid deſcēdiſſe fide
 libus q̄ temp̄e ch̄i viuebat. Ideo ſuffi
 ciens fuit q̄ oſiderit Ioseph deſcēdiſſe
 a Dauid: q̄ fidelib' tūc cōſtabat q̄ ma
 ria erat de eadē familia cū ioseph. r̄ for
 te iſta eſt mens gloſe r̄ ſctōz in illo paſ
 ſu (r̄ nomē ſginitis maria.) Dicit aut̄
 Tho. ſup Bart. q̄ maria interpretat ſtel
 la maris / vel illuminaſſe: ſyriace vero
 d̄na. Beda. Maria de br̄ate ſtella ma
 ris: ſyriace ſo d̄na vocat. et merito: q̄
 hec totius m̄di d̄m lucē ſeculis meruit
 ſe generare pennem. Hec ille. Virgo
 aut̄ que iſta vult imitari debet habere
 multa. Prius debet eē clauſa / nō vagab
 bunda Eccl. xlij. Filia p̄ris abſcondit
 ra eſt: nequādo polluat in ſginitate ſua.
 Unde Dina quia egreſſa eſt vt videret
 altas m̄lieres: opp̄ſa eſt a Sichem Be
 nef. xxlij. Et ſcdo tacta in cogitatiōe
 diuinorū ſp̄ exiſtes. ij. Eoz. v. Innupta
 ſgo cogitat que dei ſunt: quomō place
 at deo. vñ Eccl. xxxj. Datū dei mulier
 ſenſata r̄ tacita. Et tertio hōeſta r̄ cō
 poſta euz diſciplina. Hiere. ij. Nūqd̄
 obliuſcit virgo ornamēti ſul: Ex qua
 elicit q̄ naturale eſt mulieri ornari: ſed
 faciat vt fecit Heſter: quē cōtra ſul
 ornatu quem ſibi tradidit virginum: cu
 ſtos Egeus: nec aliud queſiuit. vt patz
 Heſter. ij. Et quarto humilis r̄ deua

Feria. III. post do. III. Aduentus

ra. Esa. xlvij. Descende sede i puluere p
go filia Babylon. Et qnto sollicita in
sui custodia: marie p abstinētia z mori
ficacionē corpis: z solitudinē z sensuum
marie oclor z inētia Hier. xxx. Et q
q delictis dissoluerit filia vaga. Dia ei
ista fuisse i ista p gic restat Amb. lib. d
virg. z elicit ex h q clausa manebat: qd
esse nō posset nisi hiet p dicit. Et d hoc
subdit (z igressus angel^o ad eā) Ex hoc
elicit Bern. q i cubiculo erat: imo debe
bat esse i maria p rēplatoe z eleuatione
mētis: vt pbat Albertus magn^o super
Wisus est. Nā si pcursoz debuit annū
ctari p rē occupato i sacrificio dei: mltro
fort^o sile de chō oportet credere. Quā
rationabile est q de mysterio icarnatio
nis cogitaret p qd z letūs Vincē, p rē
plaf q legerat illud Esa. vij. Ecce hgo
zē. (Dicit. Aue) i. sine ve. supple sū:
ab a qd est sine: z vt fm Borā. z in hoc
salutat eam: qz salutare est salutē seu bo
nū oprare: quasi dicat. O brā hgo sis si
ne ve pudoris i p rēplato: laborz in por
tando: z doloris in pariedo. Itē sū sine
ve p rēplatoe z calpe: sēz actualis: z pe
ne eiusdē. Quā aut sit cū talia optat/
subdit dicit (grā plena) Hieron. Et bñ
grā plena: quia ceteris p partes p rē
Barte. pō simul se tota ifudit grē ple
ntudo. Hec ille. Quō aut sit dicat p rē
gratie plenitudinē scūs Tho. ij. q. xxij
art. v. sic dicit. Quanto aliquid magis
appropinquat p rēplato i qlibet genere:
tanto magis participat effectū eius: sic
angeli magis participat de bonitatibz
diuinis q homies: fm Dionys. iij. ca.
celestis hierar. Cum igit p rēplato grē
sic chris^o auctoritate fm diuinitatē:
z fm humanitatē instrumentalis: fm illō
Joan. j. Maria z vītas p Jesum chm
facta est: cū chō brā virgo fuit fm hu
manitatē p rēplato: qz ex ea naturā
humanā accepit: p ceteris ipsa debuit a
chō gratie plenitudinē obtinere: ita q
recipiedo in se auctore gratie: de cui^o s.
plenitudine oēs accipim^o: Joā. j. Ip sa
quoz qdāmodo gratiā ad oēs deriuat/
ter. Ibi etiā ad scōm distinguit pulcre
triplicē p rēplatoe gratie ei^o. z ibi vīde

si placet. In tertio etiā dist. xij. q. j. ar.
ij. q. j. Ibi intendit p rēplato sic dicere.
Cū illud plene habeat qd fm oēs diffe
rentias z modos z effect^o suos h: chō
habuit triplicē plenitudinē grē. Prima
est finis: qz cū finis grē sit p rēplatoe
ipē fm q hō fuit p rēplatoe diuinitati per
cognitiōe/amore/fruictiōe/z p vnio
ne in p rēplato. Scda est efficiētie: qz sic in
se est grā p rēplatoe q ex ipso in alios oēs
deriuat: qz aliquos fac cooperatorē dī:
vt z ipi p ministeriū alios ad grā in
ducāt: vt dicit. j. Cor. ij. Tertia ē for
malis cause: qz data est ei grā p rēplatoe
ipm qntū ad oēs p rēplatoe z vīus oēs vī
tutū z omes effect^o grē grat^o date: z rē
mōtiōe omnis peccati etiā originalis.
Prima respicit grā vnionis. scda cad
p rēplatoe. tertia pō grā singularē ipi^o. Et
tertia q rēplatoe est. i. singularē q ē chō.
Et sufficiētie: q fuit in Stephano et in
alijs scris p rēplatoe grā formalit^o qntū ad
oēs p rēplatoe z expulsiōe oim mortalitū.
Et specialis p rēplatoe: q est beate p rēplatoe
nis: q habuit grā repellentē etiā ved
nialta. Et cople: que est ecclie: cui nulla
grā deest qn sit in alijs mēbroz suoz. d
qua Eph. iij. vt adimpleret oia: h ib
p rēplatoe z quasi verboten^o. Sz adde ex
Aico. Gor. q ei^o intellect^o fuit plenus
p rēplatoe: qz p rēplatoe oia p rēplatoe hec. Luc.
ij. Et scdo affectus plenus charitate.
Iuxta illō Can. ij. nūctate dilecto meo:
qz amore languet. Et tertio caro purit
tate: iuxta illud Can. ij. Tota pulcra
es amica mea: z macula nō ē i te. i. spūal
vel corpalls post scificatiōe. Et q rēplatoe
man^o p rēplatoe: fm id Prouer. vi. Had
num suā aguit inopi. imo ipsa factebat
questū p paupibz. Et vocabat q rēplatoe
Iū Hiero. ad Helto. de p rēplatoe sccll.
Hic. i. chō ē ille fabri z q rēplatoe filius
Et qnto mores honestate: sū illō Can.
vij. Quā pulcra sū gressus tui. Et sexto
ligua dulcedie: sū illō Can. iij. Del z
lac sub ligua ei^o. Et septio vīra scritat
re: fm illō puer. xxx. Vīra filie p rēplatoe
uerūt diuicias tu supgressa es vnūtas
Est aut sciendū vt docet scūs Tho. ij
p rēplatoe. q. xxx. q angel^o intendebat virgluē

attentā reddere. sō curauit eā i admira
 tionē iducere ex q̄ attentio seq̄t. In sa
 lurauit eā nouo modo ⁊ cū maḡ reuerē
 tia. q̄ vt idē dīc. Vere hūili cuiusmodi
 erat brā vīrgo nīhil est tānsolūtū ⁊ mī
 rābile q̄ sua exaltatio (dñs tecū) Quā
 dā existimāt q̄ qñ angelus vīrginē salu
 tauit statim ꝓcepit: aut iam ꝓceperat
 dñm. In dīc Hiero. Precessit nuncsū
 suū deus. Hec ille. Et Augu. in ser
 mone de natiuitate dñi. Domīn⁹ tecū:
 magis q̄ mecū. Ip̄e em̄ i tuo est corde:
 in tuo sit vtero: adimplet mentē: adim
 pleat ventrē. Hec ille. Item idē asserit
 in quadā lectione que legit in ecclesijs
 aliquib⁹ cathedralib⁹ in die annūciatio
 nis: ⁊ ibi ꝓ p̄batioē adducit: q̄ angel⁹
 nō dicit: Ave Maria replenda: sed ple
 na. nec domīn⁹ venit in te: sed dñs te
 cū. Sed ista sunt exp̄sse cōtra D̄ḡm i
 tū. dīc. iij. vbi dicit: q̄ post ꝓsensum vīr
 ginis venit in eam ꝓsūstanti⁹: potētiaz
 vel verbī receptiua p̄parās ⁊ generati
 ua. Et ꝓcordat Bern. sup Dīssus est:
 qui omel. iij. volēs ostendere cōsensum
 vīrginis fuisse tunc necessariū ad ꝓce
 p̄tionē: alloquēs vīrginē ait. Statim li
 berabimur si ꝓsentis. ⁊ infra. Rūde an
 gelo: imo ꝓ angelū dño: verbū ꝓfer tuū
 ⁊ ꝓtepe dūtinū. Hec ille. Itē est contra
 scrip̄ Tho. iij. par. q. xxx. q̄ dicit: q̄ req̄
 rebat ꝓsensus vīrginis. Itē est ꝓ euan
 gelii: quia angel⁹ post q̄ vīrginē salu
 tauit dixit. Ecce cōcipies. Item dixit.
 Vocabis nomē eius Iesum. ⁊ rñ Luce
 ij. dicit. q̄ hoc nomē fuit vocatū ab an
 gelo ꝓut q̄ in vtero ꝓciperet. Itē ch̄ris
 fuit ꝓceptus statim post ꝓsensum vīrgi
 nis vel in t̄po cōsensu. Ad mortua autē
 dīcte opinionis: dīco q̄ beat⁹ Hieroñ.
 loquit de existētia vel in vīrgine ꝓ es
 sentiam ꝓsentiam ⁊ potētia ⁊ ꝓ gra
 tiam specialē: non autē ꝓ incarnationē.
 Dicitū hō Augustīnū est ꝓ nobis: q̄ nō
 dicit est in vtero tuo: sed sit: ac si dicere
 veller angelus. ꝓpro vt ꝓsentias Da
 rīa. ⁊ ꝓsequēter cōcipias. Ad p̄batioēs
 cōtentas in lectione parz ex dīctis (Be
 nedicta tu in mulierib⁹) Grecus. Una
 sez ꝓre cūctis mulieribus.

Doralte: q̄ Maria iterptat stella
 maris. significat q̄ qliber debet hīc sp̄
 oculū ad h̄ celeste sidus si nō vult sum
 mergi fluctib⁹: hūlus mūdant ⁊ ꝓcellōsi
 maris. Bern. i. sedā omel. sup Dīssus
 est. Maria est nobilis illa stella ex Ja
 cob orta: cui⁹ radi⁹ vntuerſū orbe illu
 minar: cui⁹ splēdor ⁊ fulget i super: ⁊ in
 feros penetrat: terras etiā pluſtrās ⁊ ca
 lesfaciēs maḡ: mēres q̄ corpa: fouet vīr
 tutes: excoquit vicia. Ip̄a inquā ē ꝓcla
 ra ⁊ extīma stella sup h̄ mare magnū ex
 spactosuz necarto sublimata: micās me
 ritis: illustrās exēplis. Q̄ d̄s q̄s re itellit
 gis i hūi⁹ seclī ꝓfluuo maḡ: inter lē
 sitares ⁊ ꝓcellas fluctuare q̄ ꝓ terram
 ambulare: ne auertas oculos a fulgorē
 hui⁹ sideris si nō vīs obrut ꝓcellis. Si
 inſurgūt veni rētatōnū: si incurris ſco
 pulos tribulatiōnū respice stellaz: voca
 Maria. Et infra. In ꝓcellis i angustijs
 in reb⁹ dubijs: Maria cogtra: Maria
 inuoca. Nō recedat a corde: nō recedat
 ab ore. Et vt orōnis ei⁹ iperres suffrag
 giū: ne deseras ꝓuersatiōnis exēplū.
 Ip̄am sequēs nō deſeras: ip̄az rogās n̄
 deſperas: ip̄az cogitās nō erras: ip̄a te
 nente nō corrūis: ip̄a ꝓtegete nō metub
 is: ip̄a duce n̄ fatigat: ip̄a ꝓpitia ad ꝓz
 rū salutis ꝓuenis. Sic i temeritō exp̄t
 q̄merito dīctum sit ⁊ nomen vīrginis
 Maria. Hec ille. Et hoc de ꝓimo.

Quātū ad scdm̄ sc̄dū est q̄ vt dicit
 Amb. sup Lucā. ⁊ scrius Tho. iij. p. q.
 xxx. Tremit hō ad vīſionē corpālē: et est
 imaginatā angelī. Et rō est: q̄ homo
 sup se eleuat: sic etiā fit calore ad intē
 riora recurrente quorū hō timet: aut
 aliquid ſimile patit. Propter hec at vt
 dīc scrius Tho. non debet nob̄ subtrah
 angelica vīſio. ꝓimo q̄ hoc est dignit
 raris: Sc̄do q̄ vt ait Orige. ſemp̄ an
 gelus apparet medel tall timorū si ē bo
 nus: ⁊ in hoc t̄po inq̄t cognoscit esse bo
 nus. Timuit q̄ beata vīrgo sic ⁊ alij. ex
 ſpecialter vt ait b. Tho. q̄ angelus sub
 forma hoīs intravit: ad cui⁹ aspectū tres
 ꝓidare vīgnū est: vt ait Amb. Potuit
 em̄ esse vt ꝓma facie nō cognouerit an
 gelū esse: s̄ vīz eū q̄ videbat crediderit

Feria. III. post dō. III. aduen.

esse. Et subiūgit sc̄us Tho. Quidā tñ
dicit q̄ nō est turbata in visione angel
ca: cū assueta esset angelos videre: s̄ in
his q̄ nūciabāt. Ista est snia greci q̄ ait
Eū assueta esset his visionib: euāgelii
sta turbatōez non visioni/ sed relati/ ar/
tribuit di. (turbata est in f̄mone ei.)
Hec ille. Un̄ subdit. (z cogitabat qua
lis eēt ista saluatio.) Un̄ in h̄ f̄m grec.
vitauit incredulitatē Zacharie/ z leui/
tatē Eue. qz nec fuit incredula: nec stat
credidit: s̄ dicitū examinauit. Cogitab
bat aut̄ f̄m eūdē si saluatio erat a viro
z suū pudorē: vel diuina ad aliquā sc̄ita
tem/ cū de deo faceret mentionē dices:
dñs tecū. Sc̄oz Amb. ar̄ mirabat etiā
nouā saluatiōē formā: q̄ nunq̄ an̄ comp
ta fuerat. Un̄ ait Origen. q̄ si sciūsser
Daria ad aliū quēpiā silēm esse factū
f̄monē. vtpote q̄ hēbat leḡ sc̄iam: nūq̄
eā q̄ si pegrina talis saluatio terrūsser
Hec ille. S̄z qz eā angel⁹ ex noua salu
tatiōē territā vidit q̄ si familiarit̄ norā
f̄m Bedā vocās ex nomie eā cōfortat.
Un̄ seq̄t (z ait angelus ei: Ne timeas
maria) q. d. f̄m eundē: nō vent decepu
rus q̄ si mister sarbane/ neqz violatur⁹:
sed diuina mysteria reuelatur⁹. Chry.
Quit ap̄ deū meret̄ grām/ nō habz qd
timeat. Un̄ seq̄t. (Inuenisti em̄ grām
ap̄ deū) Greg. Inuenit grām p̄go co
rā deo. qz splēdore pudicitie p̄riā exor
nans aiām: grū deo se habitaculū p̄pā/
rauit: nec solū celibatū inuolabile con
seruauit: s̄ etiā imaculatā p̄sciam custo
diuit. Hec ille. Est aut̄ sciendū q̄ f̄m
conseruū modū loquēdi sc̄pture qn̄ ali/
qs̄ alicut placet/ d̄r inuenire grām ap̄
illū/ vel in oculis eius. Q. p̄o p̄go sūme
placuerit deo/ oñdit̄ cū subiūgit (Ecce
cōcipies in vtero z p̄les) Notant dicit̄
cōcipies in vfo. q. d. Non cōcurrer ma/
sculus ab extra: sed in te formabit̄ prus
sic nucle⁹ in nuce auelana. Hier. xxxj.
Nouū faciet dñs sup̄ terrā: femina cir/
cūdabit̄ vtrū. (z vocab nomē ei⁹ iesuz.)
Non d̄r ipones/ sed vocab: qz istud no
men fuit ipositū a deo genitroze. vt dic
grec⁹. Et f̄m Bedā iesus interpretat̄ sal
uatoz/ siue saluati⁹: ideo optime p̄uenit

ch̄zo: qz solus fuit sp̄ualis et vniuersal
saluatoz. Un̄ vt docet sc̄us Tho. iij. q.
xxxvij. hoc nomē est nouū rōne talis sa
lutis. i. sp̄ualis z vniuersalis. alijs autē
cōuenit f̄m alijs spectacles z nō vniuer
sales salutes. Un̄ f̄m Lyrk. qz h̄ nomē
aliq̄ mō alijs cōe est: ad f̄candū q̄ iste q̄
cōcipit̄ d̄ssilis est alijs. subiūgit ange
lus (Hic erit magn⁹: z fillus altissim⁹
vocabit̄.) Filij dei in diuina sc̄ptura p
adoptionē dicunt om̄s q̄ sunt in grā: tu
pta illō ps. Ego dixi d̄i est. z p̄ creatio
nem gn̄atr̄ oēs: z per assimilatiōez in na
tura icorpozea solū angelū. f̄m illō Job
j. Eū venissent filij dei vt assisterēt cor
ram dño. Sed p̄ naturā iste sol⁹ est fill
us altissim⁹. Seq̄t. (Et dabit̄ illi dñs
ds̄ sedē dō p̄is ei⁹.) Est aut̄ sciendū q̄
sic materialis hier̄m f̄cauit eccl̄iaz m̄d
litantē z triūphantē: ita regnū dō: cui⁹
sedes fuit in hier̄m: f̄cauit regnūz ch̄z
sup̄ vtrāqz eccl̄iaz. Non ḡ ista sic debet
intelligi q̄ si velit angel⁹ dicere q̄ ds̄ da
turus eēt ch̄zo r̄pale regnū dauid. h̄ em̄
est p̄tra sc̄pturā Joā. xviij. vbi ip̄e dicit.
Regnū meū nō est de hoc mūdo. i. non
est r̄pale/ seu m̄tiale. Irē Hier. xxij.
vbi de Zechonia rege d̄r. Scribe vtrū
istū sterile: nō erit de semie eius vtr̄ qui
sedeat sup̄ solū dauid. B̄rā aut̄ p̄go ex
q̄ nat⁹ est ch̄z descendit a Zechonia. vt
Darr. j. Post Zechoniā ergo null⁹ de
semie eius fuit rex in regno material
dauid f̄m Aico. de Ly. vii Joānes hier
can⁹ z ali⁹ q̄ ante Herodēz Ascalonitā
fuerūt reges in iudea: f̄m eū fuerūt de
tribu sacerdotali/ z non de tribu iuda.
Sed tñ illa q̄ iste dicit̄ vident̄ esse p̄tra
illō Ben. xlix. Non auferet̄ sceptrū zc.
vbi habet̄ q̄ vsqz ad ch̄m sp̄ debuit esse
rex vel dux de tribu iuda. Un̄ z mgr̄ h̄
sto. d̄r: q̄ vsqz captiuitatē Babylonicā
gubernauerūt reges de tribu iuda: post
illā p̄o imediate gubernauerūt duces: et
post duces itez reges vsqz ad Herodē.
S̄z vt p̄z Ben. xlix. ad h̄ diceret̄ f̄m eū
q̄ p̄bū Jacob intelligit̄ de regibz z du
cibz descendētibz a iuda p̄ lineā mascul
linā: vt Sozobabel. vel per femineā: vt
Zachabel q̄ sacerdotes fuerūt. z cōse

quiter de tribu leui: q̄ tñ fuit mixta cū
tribu regia. vt multipl̄ p̄z. **Utere.** p̄o
loquit̄ de line a masculina fm̄ quā bea-
ta virgo descendit a iuda. et sic etiā cre-
do q̄ loquit̄ m̄gr̄. De regno ḡ spūali lo-
quit̄ angel⁹. vñ **Habst.** Non in materia
li sede dauid sedē dñs trāsaro iudatco
regno ad Herodē: sed sede dauid appel-
lat̄ in q̄ residet indissolubile regnū ei⁹.
Hec ille. Et fm̄ **Lhry.** p̄ domū Jacob
intelligunt illi q̄ ex isrl̄ crediderūt: cum
dicūt (z regnabit in domo iacob in et̄-
num.) Vel fm̄ **Bedā** intelligit̄ tota ec-
clesia q̄ descendit ex bona radice / vel in-
serta est (cū esset oleaster) in bonā oli-
uā. vt h̄ **Rom.** xj. Et int̄dit q̄ ex bona
radice descendit aliq̄ de eccl̄ia. i. apl̄ z
ceteri descendētes a iacob. aliq̄ p̄o (vt ḡ
illes s̄ inserti p̄dicis q̄ sunt eccl̄ie fun-
damēta (z regnū ei⁹ nō erit finis) **Brec.**
nō solū in q̄tū dñs: sed z in eo q̄ h̄o. Et
in p̄senti q̄dem habet regnū multoz: si-
nalter p̄o vniuersoz / cū ei om̄ia subij-
cient. **Hec ille.** Nota q̄ regnum christi
in quo per vicariū regnat / nō habebit
finem ante finē mūdi: sed illud in q̄ re-
gnat p̄sonaliter / carebit sine simpl̄.

Dozaliter docent̄ ḡgines iuxta do-
ctrinā **Amb.** dicētis. **Disce** aut̄ ḡgo ve-
recundia: quia pauebat. **Trepidare** em̄
ḡgnū est: z ad oēs v̄ri ingressus pauere:
om̄iq̄ v̄ri affatus vereri. **Disce** vir-
go p̄boz vitare lasciuā. **Maria** etiā
salutationez angel̄i verebat. **Hec ille.**
Quantū ad tertū sciēdū est̄x doctri-
na sc̄i **Tho.** iij. q. xxix. q̄ brā ḡgo vo-
uit ḡginitatē suā deo: quia laudabilio-
ra ceteris paribz sunt q̄ sūt ex voto. **Nō**
tñ vout̄ absolute ante desp̄satiōem: qz
ante ch̄i ortū dei p̄ls carne p̄pagabat:
sic mō p̄ baptisimū: ideo ḡnatiōi opte-
bat insillere. **Dic̄** tñ sc̄us **Tho.** in. liij.
v̄l. xlii. q̄ **Helias** z **Jeremias** tradū-
tur sp̄ fuisse ḡgines. qz illez tunc ḡginit̄-
tas nō esset in rāto p̄cio vt modo. tamē
vt sc̄us **Tho.** iij. v̄l. xxxij. q̄ post suf-
ficiētē mlt̄plicatiōē humani generis
fuit licita in lege **Moyse** z nature inre-
gre: non autē ante sufficiētā talē. **Sz**
quia vt dicit̄ in tertia p̄te videbat̄ lege

ph̄b̄ita: ideo vout̄ cōdittonare / si deo
placere. **Quo** cognito post desp̄satiōem
onem per diuinā inspiratiōē vout̄ ab
soluere de cōi consensu ante q̄ salutare
ab angelo. **Uñ** dixit̄ āgelo (qm̄ v̄z nō
cōḡsco.) qd̄ nō dixisset / si votū ḡginita-
tis nō habuisset. **Sc̄is ḡ brā Maria**
votū suū: ait ad āgelū (quō fieri istud?)
Amb. Tempantior est ista respōsio / q̄
p̄ba sacerdotis q̄ alt. **Unde** hoc sc̄iam?
Negar ille se credere: z q̄si fidei adhuc
aliū q̄rit̄ auctore: ista se facere p̄fitef:
nec dubitat esse sciēdū / qd̄ quō fieri pos-
sit inq̄rit. **Legerat Maria:** ecce virgo
cōcipiet z pariet̄ filitū: ideo credidit̄ fu-
turū: sed quomō fieret ante non p̄fitef:
rat. **Non** em̄ quēadmodū fieret / vel p̄-
phete rāto fuerat reuelatū. **Tantū** em̄
mysteriū nō homis fuit / sed angel̄i ore
p̄menduz. **Hec ille.** **Quit** videt̄ velle q̄
Esaias p̄sciuerit q̄dem ḡginē paritura
sed ignorauerit modū: an. s̄. p̄tute sp̄ri-
tus sancti suppleret vicē masculi / vel al-
ter. (qm̄ v̄rū nō cognosco) fm̄ **Breg.**
Nise. in hoc innuit q̄ suum corpus qua-
si quoddā sacrificiū obrulerat deo.

Dozaliter docemur quantā sollicit̄-
tudine debeat q̄q̄ h̄ie implēdi votū su-
um / siqd̄ est deo p̄missum. quia ḡgo l̄o
cer ab angelo ex p̄te dei moneret̄ de f̄-
lio p̄cipendo: tñ in oppositū allegauit
votū suū. **Ite** q̄tū placeat deo q̄ homo
adhibeat fidem dicit̄is suis: qz **Maria**
credēdo meruit edoceri z eligi in m̄rez.
Uñ ait **Helisaber** **Luc.** j. **Brā** q̄ credi-
dit̄: qz p̄ficiēt̄ ea q̄ dicta s̄ tibi a dño.
Ecōtrario infidelitas ei valde displicet
vñ p̄cussit **Zacharia** incredulū. vt pat̄z
Luc. j. **Quantū** ad q̄rtū ait **Brecus.**
Cōsidera q̄lter ḡgini soluit̄ dubiū an-
gelus: z explanat̄ intemeratū cōubitiū
z ineffabile grum. **Sequit̄** em̄. (Et red-
spōdens angel⁹ dixit̄ ei: **Spūscrūs** sup-
uenter in te.) **Hec ille.** q. v. fm̄ **Lhry.** **Nō**
l̄ q̄rere naturalē ordīnē q̄ est per cōubi-
tum v̄ri: imo si v̄ruz cōḡuissēs eleera
nō fuissēs. **Notant** aut̄ dicit̄ supuenter
quia vt testat̄ **Alco.** de **Ly.** p̄us in eaz
venerat: eam a p̄cō originali mūdādo
adhuc dū esset in v̄fo: vt cōmuni⁹ expōt̄.

Feria. iiii. post dō. iiii. Aduentus

nit. Eodē mō expōere docet Dg̃ sen.
 iij. di. iij. dices. Maria q̃z torā spūssan
 erus in eā puenēs a pctō p̃rius purga/
 uit: z a fomite pcti etiā liberauit: ṽl fo/
 mitē ipm̃ penitē euacuādo: vt q̃busdaz
 placet. vel sic debilitādo et extenuādo:
 vt ei peccādi occasio nullaten⁹ postmo/
 dū exiterit. Hec ille. Pro his vide san
 ctū Tho. iij. p. q. xxvij. z. iij. di. iij. De in
 de sequentē fm̃ maiore grē plenitudiez
 in p̃ceptōe filij. Nā vt docz serūs Tho:
 vbi s. cum i vtero m̃ris esset tanta acce
 pit abundantia grē q̃ fuit ab originali
 mūdāta: z fomes. i. inclinatio habitua/
 ad malū remāsit i ea ligat⁹. In ipa p̃o
 p̃ceptōe ch̃i in q̃ debuit p̃mo appare/
 re immunitas a pctō: fuit ab ea fomes
 sublat⁹ ex toto: qz ex ple in matrē facta
 est redundācia immunitat⁹: vñ d̃r Ezech.
 xliij. Gloria dei ingrediebatur p̃ portā ori
 entale. i. p̃ g̃nē: z terra. i. caro ṽrginis/
 splēdebat a maiestate eius scz d̃ni Jesu
 ch̃i. Sequit⁹: (z p̃tus altissimi). i. ch̃is:
 q̃ fm̃ L̃z̃y. altissimi reg⁹ ṽrē est. ob/
 umbrabit tibi. Hoc autē tripliciter ex
 ponit. Nā Greg. xvij. moral. exponit h̃
 dupliciter sub his p̃bis dices. Per ob/
 umbrationis vocabulū incarnandū dei
 ṽtraqz natura significat. Umbra em̃ a
 lumine format⁹ z corpe. Deus q̃ p̃ diu
 nitatē lumen est. Quia q̃ lumē incorpo
 reū in eius erat ṽtero corporādū: recte
 ei d̃r: virtus altissimi obūbrabit tibi. i.
 corpus in te humanitat⁹: accipiet incor/
 poreū lumē diuinitat⁹. Hoc etiā Da
 rīe dicit p̃pter m̃rē refrigeriū celit⁹ da
 tū. hec ille. Qui intēdit p̃mo sic dicere.
 Obūbrabit tibi. i. ymbiā faciet in te: p̃
 lumē dēstat⁹ z corpe hūanitat⁹. Et secūdo
 Obūbrabit tibi. i. p̃ gram refrigerabit
 mentē tuā: totaliter auferendo a te estū
 p̃cupiscētie. i. fomitē: z dādo celestē cō
 solationē. Ac si diceret. Pudori tuo ne
 timeas: qz castior z purior remanebis.
 Greg. autē n̄ sic. exponit sic. Nam sic ym
 bia demonstrat figurā corpis a q̃ p̃cedit
 tra fili⁹ in carne demonstrat paternā seu
 formatiū virtutē. iō corpus ch̃isti assū
 m̃llat ymbre: quia i eo erant indicēta for
 mantis diuinitat⁹. Sequit⁹: (I dō qz qd

nascet ex te serm̃) n̄ dicit serūs hō ṽl san
 ct⁹ d̃s: s̃z serm̃ neutrāl⁹: vt p̃lectat ṽrē
 qz: z serm̃ absolute: vt itelligat q̃ p̃sona
 nascēs itelligit ṽntuer salr̃ oēm sc̃ritatē
 h̃ie. Hac ei rōne d̃r etiā de⁹ absolute q̃
 est. Exo. iij. vt itelligat ṽntuer salr̃ h̃ie i
 se totā p̃fectōez essendū. Sequit⁹ (vocabit⁹
 fili⁹ dei). i. dei p̃iis: z h̃ p̃ naturā non p̃
 adoptionē vt alij. Greg. Tu autē attēde
 q̃llē p̃gint torā trinitatē angel⁹ edidit/
 dū ip̃m̃ serm̃ cōmemorat⁹: p̃tutē z altissī
 mū. hec ille. S̃z qz vt d̃r L̃z̃y. ista sū
 alta z pfunda: iō subdit exēplū sensibī/
 le dicens. (Et ecce Hellsaber cognata
 tua). i. sanguinea. Vbi aduertēdū ē q̃
 vt idē d̃r: angel⁹ nō cōmemorauit mu
 lieres antiq̃s: puta Sarā/ Rebeccā autē
 Rachele: s̃z p̃ntez: vt mag̃ corobozaret
 p̃gine. Et eadē de causa fm̃ eūdē cōme
 morat eratē dices. (z ipa p̃cepti filiū in
 senectute sua: z de fecerū nature: cū sub
 dit: (z h̃ m̃sis ē ser⁹ illi q̃ vocat sterit)
 Est autē notādū fm̃ eūdē q̃ n̄ statī a p̃nē
 cipio p̃ceptōis Hellsaber angel⁹ appa
 ruit p̃gini: s̃z sexto m̃se: vt quis alij p̃
 beret argumētū. Et nota etiā q̃ iste se/
 ptus m̃sis ē Marti⁹: q̃ ser⁹ ē a p̃cepti
 one p̃cursor⁹: nō cōputat⁹ ṽltimis dieb⁹
 septēbris fm̃ morē septure: vt d̃r Gorra
 q̃ nō p̃uenit cōputare nisi m̃ses inter
 gros. Vel vt idē d̃r est ser⁹ cōputādo
 morē heb̃reoz: q̃ nō ic̃p̃tū a capite m̃
 sis: s̃z lunatōis. Est autē dubiū quō He
 llisaber potuerit esse cognata. i. sangui
 nea ei⁹ a cognatiōe: qz brā p̃go fuit de
 tribu iuda: vt sc̃ti z histo. tradūt: z He
 llisaber de tribu leui: qz fuit de filiabus
 Aaron: Lu. j. Ad h̃ dico q̃ fm̃ sc̃pturā
 trib⁹ leui z iuda: s̃tue trib⁹ sacerdotat⁹ ex
 regia fuerūt mixte: eo q̃ Leuite nō hab̃
 berēt hereditariā possessionē: z p̃sequē
 ex tali m̃rimonio nō p̃fundebāt tribu/
 sores: p̃pter quā p̃fusionē tollendā p̃h̃
 bicū erat m̃rimoniū inter tribū z tri/
 bū. Sciēdū est q̃ q̃ fm̃ historias due fu
 erūt sorores. i. Anna z Ismeria. Et s̃z
 beatū Hiero. vna eaz. i. anna: z p̃sequē
 reliqua fuit de Bethleē: que est de trib⁹
 bu iuda. Ismeria ergo genuit Hellsaber
 ex aliquo viro de tribu leui. Anna p̃o

eres habuit yfros: ex qz qlibet vnā ge-
nuit fillā noie Mariā. Et p̄mā q̄ chim
peperit genuit ex Joachīm: q̄ fuit d̄ trī
bu Iuda. Unde versus. Anna soler dicit
eres conceptisse maris: Quas genuere
viri Joachi/leophas/salomeqz. Has
duxere viri Ioseph/alpheus/zebedeus.
P̄mā parit chim: Jacobū sc̄da m̄noze:
Et Ioseph iustū pepit cū Simōe Iudā.
Tertīa maiorē Jacobū volucrem qz so-
annē. Finalt̄ aut̄ angel⁹ cōcludit p̄gini
dicēs. (Quia nō erit ipossibile ap̄d deū
omne p̄bū.) De⁹ em̄ fm̄ doctrinā sc̄toꝝ
p̄or om̄e qd̄ p̄radictionē nō implicat:
ista aut̄ sola q̄ implicat p̄radictōez de⁹
nequit: s̄ talia nō possunt mēre cōcepti.
z si possint ore p̄ferri: vt testat̄ Aristo.
liij. Metaphysice. puta q̄ aliquid sit z
nō sit: z p̄sequēter talia nō possunt dici
p̄bū cordis. i. conceptus. Deus q̄ quāuis
nō possit p̄radictioz tamē p̄or oē ver-
bum. i. om̄e qd̄ cōcepti p̄or ab homie vel
angelo/vel etiā a seip̄o. Auditis q̄ h̄s
v̄rgo mentē suā cum summa deuotiōe
submisit deo. Amb. vide hūilitatē vir-
ginis: vide deuotiōne. Sequit̄ em̄: (Di-
xit aut̄ Mariā: Ecce ancilla dñi.) An-
cilla se dicit que mater eligat̄: nec repē-
tina exaltata est p̄missiōe. Virē em̄ hu-
milit̄qz paritura: hūilitatē debuit etiā
sp̄a p̄ferre. Nec ille. Orant̄ aut̄ vt dñs
dignaret̄ implere q̄ dixerat: dicēs. (Fi-
at̄ mihi fm̄ verbū tuū.) Et tunc statim
ch̄s fuit in ei⁹ ventre cōceptus z ange-
lus fm̄ Bedam celum reperit̄.

Horat̄ in p̄dicer de multz instrui-
mur q̄ Eusebi⁹ sub h̄s p̄bis icludit vi-
cēs. Al̄ aliud quoddā i p̄nt̄ fm̄oe vir-
ginis extoller ap̄icibz: h̄c quidē cōstan-
tīa: h̄c obedere p̄mptitudinē: al̄ q̄ nō
allecta est tam splendīdis z arduis per
maḡnū archangelū p̄missis pollicitis:
al̄ q̄ nō excessit modum in dando in-
stantias: s̄ equaliter canit Eue leuita-
tē z Zacharie inobedientīa: mihi autē
humilitatē p̄funditas nō minus cōspicit̄
tur adm̄trada. Nec ille.

Feria. vi. post dominicam s̄ij
Aduentus.

Textus euāgelij Lu. p̄mo. ca.
Ergens Maria abiit i
montana cū festinatōe
in ciuitatē Iuda. z itra-
uit i domum Zacharie
z salutauit Helisabet. Et factū
est vt audiret salutationē Ma-
rie Helisabet exultauit infans
in ytero eius. Et repleta est spi-
ritusctō Helisabet: z exclama-
uit voce magna z dixit: Benedi-
cta tu in mulieribz z benedict⁹
fructus ventris tui. z vnde mi-
hi hoc vt veniat mater domini
mei ad me. Ecce enim vt facta
est vox salutationis tue in auri-
bus meis exultauit in gaudio
infans in ytero meo. Et beata
que credidisti quoniam p̄ficien-
tur ea q̄ dicta sunt tibi a domi-
no. Et ait Maria: Magnificat
anima mea dominū. Et exulta-
uit spiritus meus in deo saluta-
ri meo.

Ergens maria abiit
in montana zc. Lu. j. Sic
dicit Lucas post q̄ angel⁹ ha-
buit virginit̄ cōsensuz d̄sc̄s
ab angelo fm̄ Ambro. q̄ Helisabet cō-
cepisset: statim p̄re gaudio ad visitanduz
illam perrexit: vt tangit̄ in p̄sentī euā-
gelio. In quo sunt tria puncta q̄ s̄nt vlt̄
sitatio/exultatio/z gratiatio. Quan-
tū ad p̄mū dicit̄: (Ergens aut̄ Ma-
ria) a quiete oionis et p̄reparatiōis: cui i
sua camerula vacās cū deo z angel⁹ ver-
sabat̄. (abiit i montana) iudee: vbi erat
hierlm̄: (cū festinatōe) z hoc p̄pter gau-
diū fm̄ glo. vel qz Iesus fm̄ Orige. se-
stinabat̄ sacrificare Joannē adhuc existē-
tē in ytero. Vel fm̄ Amb. ne d̄tu mora-
ret̄ in publico: qz. i. p̄go solitudinē vaca-
re solita erubesceret i publico (i ciuitate
Iuda) Nec ciuitas fm̄ Bedā z mag-